

Ulkoasiainministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriö

Kehitysministeri Heidi Hautala

Liikenneministeri Merja Kyllönen

PL 511, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.um@formin.fi
kemi@formin.fi

PL 31, 00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi
merja.kyllonen@lvm.fi

Asia

VR-Yhtymä Oy:n johdon bonukset ja omistajaohjaus

Valtiollisen VR-Yhtymän (VR) johdon nykyinen bonusjärjestelmä on provokaatio rautatiematkustajia kohtaan, koska palvelunäkökohdilla ei ole siinä mitään painoarvoa. Esimerkiksi pääjohtaja Aron palkka on puoli miljoonaa euroa vuodessa eli lähes 42.000 euroa kuukaudessa, mistä lienee jo sovittu häntä palkattaessa. Nähdäksemme jälkikäteen palkanlisä voi kannustaa vain, jos johtavaa henkilöä vaihdetaan. Toisaalta vaihdos ei muuta mitään, jos liikemoraali ja palveluasenne pysyvät samana. Tuollaisen peruspalkan pitäisi riittää pitämään junat kulussa sekä henkilökunnan tyytyväisenä ja motivoituneena.

Mielestämme eduskunta, valtionhallinnon omistajaohjaus ja VR:n hallintoneuvosto ovat käsittäneet väärin yhtiön toiminnan sekä johdon kannustamisen ja palkitsemisen tarkoituksen. Liikekirjanpidollisen tuloksen sijasta lähtökohtana pitää olla junaliikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen. Koska VR yhä vastaa kaikesta liikenteestä valtion rataverkolla, kasvuhakuisuus ja ympäristöystävällisyys on yhteiskunnankin etu. Näin ajatellaan Liikenne- ja viestintäministeriössä¹ ja lisäksi Valtiontalouden tarkastusvirasto on kiinnittänyt huomiota asiaan:

"Ansaintakriteerinä on siten puhtaasti liiketaloudellinen kannattavuusmittari, joka ei suoraan ota huomioon pääoman kustannusta. - - - Keskeisin liikennepoliittinen tavoite, matkustajamäärien kasvattaminen, ei ole suoraan ansaintakriteerinä."²

Henkilöjunaliikenteen bonusjärjestelmää on nähdäksemme muutettava ainakin niin, että:

1. ostoliikenne liikevaihtoineen pitää poistaa laskelmista, koska yhteiskunnan kustantamissa yhteyksissä ei ole mitään VR:n johdon hyväksi luettavaa panosta ja
2. niinsanottujen velvoitejunien voitolliseksi saamista voitaisiin harkita palkittavaksi (virallisesti näillä tappiolliseksi ilmoitetuilla yhteyksillä kerrotaan olevan voitolliseksi muuttumisen mahdollisuus).

Yritysjohtajien kohtuuttomat palkitsemiset laajentavat kuilua rikkaiden ja köyhien välillä. Jos

¹hallinnonalan ilmastopoliittinen ohjelma 2009 – 2020, Ohjelmia ja strategioita 2 / 2009 s. 16 ja 19;
http://www.lvm.fi/c/document_library/get_file?folderId=440554&name=DLFE-8040.pdf&title=Ohjelmia%20ja%20strategioita%202-2009

² http://www.vtv.fi/files/2704/2332011_VR_konserni_netti.PDF (s. 44, 45)

päätäjämme eivät puutu tällaisiin epäkohtiin valtio-omisteisessa monopoliyhtiössä, he omalla toimettomuudellaan edistävät eriarvoistumista ja kansalaismoraalin rapauttamista. Tällä on ajan myötä merkittävät poliittiset seuraukset. Valitettavasti emme ole havainneet ministereiden olevan tässä avuksi: välttelyä ja kansalaisten näkemysten sivuuttamista on ollut havaittavissa sekä Hautalan³ että Kyllösen toimissa:

"Liikenneviraston johdon, VR:n johdon ja liikenneministerin välillä ei ole tarvetta nokitella julkisuudessa, vaikka takana onkin ollut kovat talvet ja sen aiheuttamat kansalaisia harmittavat junamyöhästelyt.

Asiat pitää ratkaista yhteistyöllä eikä syyllisten etsimisellä. - - - Rautatiemyönteinen hallitus on tosiasia."⁴

Myös oikeuskanslerinvirasto on näkemyksineen edesauttanut päättäjien eristäytymistä kansasta⁵. Voi siis olla, ettemme saa vastausta ministereiltä (jos edes lukevat kirjettämme). Koska muidenkin yhtiöiden toimilupiin voidaan asettaa ehtoja, ei valtionyhtiön omistajaohjaus vaikkapa tällä tavoin voi olla mahdoton asia. Viime kädessä Eduskunnan on kyettävä tällaisiin matkustajien asemaa parantaviin muutoksiin.

Yhdistyksemme edustajat ovat aina olleet valmiita keskustelemaan poliittisten päättäjien kanssa erityisesti henkilöjunaliikenteestä. Onko ministereillä valmiutta tällaiseen vuoropuheluun?

Kemijärvellä helmikuun 1. päivänä 2012

Suomen Rautatiematkustajat ry.

Kemijärvi

(www.rautatiematkustajat.fi)

(<http://www.facebook.com/pages/Rautatiematkustajat/158345494253217>)

Kalevi Kämäräinen
puheenjohtaja

Juha P. Korhonen
varapuheenjohtaja

VIRALLINEN JAKELU

ministereiden lisäksi kaikki kansanedustajat ja valtioneuvoston jäsenet (myös Eduskunnan liikennevaliokunta ja tarkastusvaliokunta)

³<http://www.heidihautala.fi/2011/11/avointa-ja-vastuullista-omistajapolitiikkaa/>

⁴<http://www.lvm.fi/web/fi/puheet/puhe/-/view/1758510>

⁵<http://www.rautatiematkustajat.fi/Kanslerivastaus.pdf>, <http://www.rautatiematkustajat.fi/Avoin01072010.pdf>